

Na inicijativu Saveza udruga za zaštitu i unapređenje vlasništva i vlasničkih prava u Republici Hrvatskoj (SUVLAH), pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske g. Stjepana Mesića, a uz sudjelovanje visokog predstavnika EC u RH g. Per Vinthera, održan je 4. i 5. prosinca 2000. u Zagrebu u Europskom domu Okrugli stol "Obnova i zaštita vlasništva". Poslije rasprave o stanju rješavanja otvorenih vlasničkih pitanja (nastalih po istim zakonskim osnovama bivše SFRJ i ostalih država o nasilnom oduzimanju imovine, te nasiljem nad osobama od 1941. godine do danas) od nevladinih organizacija novih država nastalih na području bivše SFRJ – usvojena je aklamacijom

ZAGREBAČKA DEKLARACIJA

O POV RATU IMOVINE I ZAŠTITI VLASNIŠTVA

Nevladine organizacije za povrat oduzete imovine te za zaštitu vlasništva **zalažu se** za uspostavu pravne države temeljene na načelima vladavine prava, poštivanja vlasništva i drugih međunarodno priznatih i zaštićenih ljudskih prava.

POZIVAJUĆI SE na

- Opću deklaraciju o pravima čovjeka UN,
- Europsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda s protokolima,
- međunarodne paktove o građanskim i političkim, odnosno ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima UN, Deklaraciju o osnovnim načelima pravde za žrtve kriminala i zlouporabe moći (Report A/49/881 od 29.XI.1985),
- Europsku socijalnu povelju,
- Dokumente Kopenhagenskog i Moskovskog sastanka OESS-a o humanoj dimenziji, te
- međunarodne obveze prema Rezolucijama 1089 (1996) i 1096 (1996) Vijeća Europe, Rezoluciju B4-1493/95 Europske unije, Rezoluciju kongresa SAD br. 562 od 1.10.1998...

KONSTATIRAMO da je pravo vlasništva kao jedno od temeljnih ljudskih prava u državama nastalima na području bivše SFRJ povrijeđeno nizom zakona, propisa i drugim pravnim i protupravnim radnjama (npr. nedonošenjem zakona o restituciji, donošenjem zakona o djelomičnoj naknadi, neosnovanim otezanjima u postupku povrata...) kojima su derogirana vlasnička prava i zakonski onemogućen povrat imovine stvarnim vlasnicima. Time su bitno povrijeđeni principi jednakosti građana pred zakonom i nepovredivost prava vlasništva.

PROTESTIRAMO što države nastale na teritoriju bivše SFRJ, u pravilu ne poštuju i dalje krše međunarodno priznata ljudska prava i slobode, a posebno pravo vlasništva kao jedno od temelja demokratskih država.

Također protestiramo što vlade europskih država, posebice članice Vijeća Europe te Europske Unije, nedovoljno inzistiraju na povratu imovine u državama sljednicama bivše SFRJ.

USPOSTAVLJAJUĆI suradnju, a kao jedan od rezultata ovoga okrugloga stola, planiramo umreženje nevladinih udruga radi rješavanja vlasničkih pitanja nastalih u državama nasljednicama bivše SFRJ. Također planiramo održavanje okruglog stola na teme -- analiza zakonodavne i pravne regulative u postupku povrata imovine; utvrđenje optimalnih uvjeta i normi za stimulaciju privatnog vlasništva; ocjena napretka na realizaciji ove deklaracije (Zagrebačke deklaracije o povratu imovine i zaštiti vlasništva).

ZAHTLJEVAMO da države nastale na području bivše SFRJ, u skladu sa spomenutim međunarodnim dokumentima, usvoje zakone o povratu oduzete imovine, primjenjujući sljedeća pravila:

- **naturalni povrat oduzete imovine koja fizički postoji,**
- **za imovinu za koju nije moguć naturalni povrat izvršiti zamjenu za državnu imovinu iste tržišne vrijednosti,**
- **ukoliko nije moguća zamjena, izvršiti uspostavljanje suvlasničkih odnosa,**
- **ukoliko nisu moguća zamjena ili suvlasništvo, po pravednoj tržišnoj vrijednosti i u razumnom roku izvršiti novčanu kompenzaciju za oduzetu imovinu ili izvršiti drugi oblik kompenzacije.**

S tekstom Zagrebačke deklaracije upoznat će se sve nadležne državne i međunarodne institucije i cjelokupna javnost.

U Zagrebu, 5.XII.2000.

